

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Oslo kommune, Energigjenvinningsetaten
Postboks 54 Mortensrud
1215 Oslo

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2017/11321-3 M-FO
Saksbehandler: Anne Stine Zakariassen
Direkte telefon: 22 00 36 87

Dato: 20.3.2017

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten (EGE) – Haraldrud energigjenvinningsanlegg - Kontrollrapport

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0301.0263.01	2017.070.I.FMOA	2017/11321	20/3-2017

Opplysninger om virksomheten

Navn	Oslo kommune Energigjenvinningsetaten (EGE) – Haraldrud energigjenvinningsanlegg
Organisasjonsnr.	987701498
Bedriftsnr.	879594812
Gårdsnr./Bruksnr.	122/428
UTM-koordinater	602173 (øst); 6645195 (nord)
Besøksadresse	Brobekkveien 87
Postadresse	Postboks 54 Mortensrud; 1215 Oslo
Telefonnr.	23 48 39 00
E-post	postmottak@ege.oslo.kommune.no
NACE-kode	38.210 – Behandling og disponering av ikke-farlig avfall

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	27.2.2017
Virksomhetens representanter	Stig Skavby (Vedlikeholdssjef) Kari Anne Sølvernes (Seksjonssjef – Samfunn, prosess og analyse) Birgit B. Rindal (prosjektleder – Samfunn, prosess og analyse) Øyvind Edgar-Lund (Prosess- og automasjonsingeniør – Avd. energi) Monica Maarud Solheim (Kvalitetsleder – Virksomhetsstyring)
Fylkesmannens kontrollører	Iver Hille Anne Stine Zakariassen
Tema for kontrollen	Tanklagingsforskriften

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under kontrollen. Disse er:

Avvik 1: Miljørisikovurderingen for tankanleggene har enkelte mangler

Avvik 2: Tanker og rør mangler merking med innhold og annen relevant informasjon

Avvik 3: Manglende dokumentasjon av forurensingspotensialet ut fra anlegget

Det ble ikke gitt anmerkninger.

Oslo kommune Energigjenvinningsetaten plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i rapporten. Tilbakemelding sendes til Fylkesmannen (postmottak@fylkesmannen.no) innen **1. juni 2017** og merkes med saksnummer 2017/11321.

Innledning/Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø.

Fylkesmannen deltok i 2016 i en landsdekkende tilsynsaksjon initiert av Miljødirektoratet hvor temaet var tanklagring av farlig kjemikalier og farlig avfall. Tilsynet med Haraldrud energigjenvinningsanlegg ble utsatt til 2017.

Bakgrunnen for tilsynsaksjonen er kapittel 18 i *Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)* «Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall», som trådte i kraft 01.01.2014. Hovedformålet med forskriften er å verne det ytre miljø mot forurensning som følge av lagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Hovedtema for kontrollen var:

- Miljørisikovurderinger
- Forebyggende vedlikehold
- Rutiner for drift og overvåkning
- Sikring og barrierer
- Beredskap

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- [Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Brobekk avfallsforbrenningsanlegg Energigjenvinningsetaten i Oslo kommune](#). Tillatelsen er gitt 11. november 1994, med endring av 6.7.2007 (*Utslippstillatelsen*)
- [Lov om forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#), av 13. mars 1981, med senere endringer.
- [Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#), av 6. desember 1996, med senere endringer.
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#), av 1. juni 2004, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 3 avvik under kontrollen.

Avvik 1: Miljøriskovurderingen for tankanleggene har enkelte mangler

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), § 18-4 og § 18-5

Funn:

- Det er ikke gitt beskrivelser av volum av de ulike kjemikaliene eller farlig avfall som kan spres til vann, grunn og luft.
- Miljøets sårbarhet overfor de aktuelle forurensninger er mangelfullt beskrevet.
- Det ble opplyst under tilsynet at tilstanden til innendørs rør ikke er fullstendig kartlagt og at hendelser i forbindelse med innendørs rørledninger er mangelfullt beskrevet
- Det ble opplyst under tilsynet at tanken for oppbevaring av flyveaske anses som størst miljørisiko. I eksisterende risikovurdering er konsekvensnivået for miljøet satt ut fra at kun deler av innholdet slippes ut. Scenario med kollaps av asketank er ikke vurdert.

Kommentarer:

Miljøriskoanalysen skal omfatte alle forhold ved tanklagringen i virksomheten, så som tanker, tilknyttet utstyr, installasjoner, aktiviteter/operasjoner og eventuelle eksterne påvirkninger, som kan medføre fare for forurensning til vann, grunn og luft. Miljøriskoanalysen skal også omfatte en vurdering av sårbarheten til miljøet som kan bli berørt av forurensning fra tanklagringen.

EGE har utført en ROS-analyse Ytre Miljø pr februar 2017. Denne er noe mangelfull med hensyn til beskrivelse av miljøets sårbarhet overfor de aktuelle forurensningene. For eksempel er det beskrevet at overvann går til Alnaelva. I følge rapporten kan overvann inneholde mindre mengder bunnaske, flyveaske og små mengder kjemikalierester som lut, brent kalk og HOK (Aktivt kull). Det er ikke gitt noen beskrivelse av resipientens miljømål eller hvilke mengder forurensning som tilføres Alna fra energigjenvinningsanlegget.

EGE har også utarbeidet en oversikt over risikovurderingen av 19 tanker som de mener faller inn under tanklagringsforskriften, hvor innhold, formål, størrelse og vurdering av resipient inngår. Avløpstank for prosessvann (buffertank) på 110 m³ inngår ikke i oversikten fordi EGE definerer den som nedgravd tank. All lagring av kjemikalier og farlig avfall bør inngå i risikovurderingen.

I tillegg er konsekvensnivået for miljøet vurdert ut fra at kun deler av innholdet i tanker slippes ut. Generelt mangler det en vurdering av hendelser hvor verst tenkelig miljøkonsekvenser er vurdert – selv om sannsynlighet for disse hendelsene er lave. Det må vurderes om det skal etableres spesielle tiltak for å redusere konsekvensene hvis de, på tross av den lave sannsynligheten, likevel skulle inntreffe.

Oppfølging:

- Oppdatering av miljørisikovurdering (både utslipp fra ordinær drift og akutte utslipp)

Avvik 2: Tanker og rør mangler merking med innhold og annen relevant informasjon

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften), § 18-6 g)

Funn:

- Det ble under befaringen observert flere tanker og rør som manglet merking

Kommentarer:

Tanker og rør skal merkes med innhold og annen relevant informasjon på godt synlige steder. Merkingen skal være tydelig og lett forståelig både for personell som arbeider i bedriften og for eksternt beredskapspersonell.

Merkingen bør som et minimum vise hvilket (type) kjemikalie/farlig avfall som finnes i tanken eller røret. I tillegg til beskrivelse av innholdet, kan det være relevant å oppgi farlige egenskaper ved innholdet, strømningsretning, trykk, temperatur, frostrisiko, konsentrasjon etc. Merkingen må forstås av eget personell, men skal også kunne forstås av eksternt beredskapspersonell som brannvesen, ambulanse, politi. Dette kan bidra til å forebygge skade på eget og eksternt beredskapspersonell og at beredskapsinnsatsen forenkles i akutfasen. Arbeidstilsynets forskrift om utforming og innretning av arbeidsplasser (arbeidsplassforskriften) setter i kapittel 5 krav til merking av beholdere og emballasje ut fra et arbeidsmiljøperspektiv. DSBs forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (forskrift om farlige stoffer) har også generelle krav om bruk av skilt der farlige kjemikalier oppbevares. Det foreligger videre en Norsk Standard for fargemerking av rør for angivelse av innhold (NS 813).

Avvik 3: Manglende dokumentasjon av forurensningspotensialet ut fra anlegget (overvann)

Avvik fra:

Utslippstillatelsen pkt 3.1 og 3.4.

Funn:

- Søl fra slaggbunker vaskes ned i overvannskummer
- EE-avfall lagres utendørs uten klimavern
- Det tas ikke analyser av overvannet

Kommentarer:

I følge tillatelsen pkt 3.1 skal det «sikres tilstrekkelig kapasitet for oppsamling og forsvarlig håndtering av all avrenning fra mottatt avfall og fra forbrenningsrester ved forbrenningsanlegget. Dersom noe av dette avrenningsvannet håndteres utenom avløpsvannet som går til kommunalt avløpsnett, plikter anlegget å utføres rutinemessige og tilstrekkelige målinger og rapportere relevante utslippsparemetere til Fylkesmannen».

Pkt 3.4 i tillatelsen sier at «Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet».

EGE hadde hengt opp skap med «sluktettere» ved områder hvor det var fare for akuttutslipp til overvannskummer. Men det var ikke gjort tiltak ved overvannskummer som var plassert rett ved utkjøring av slagg.

Det ble opplyst under tilsynet at takvann som tidligere drenerte til buffertank – nå går til overvannssystemet.

Oppfølging:

Fylkesmannen ønsker tilbakemelding på følgende innen tilbakemeldingsfristen:

- Prøvetaking og vurdering av slagg.
- EGE må dokumentere at virksomheten ikke slipper ut forurensninger i overvannet som kan skade eller være en ulempe for miljøet. Resipienten er Alna som er belastet fra før. Det bør særlig legges vekt på om det kan være utslipp av prioriterte stoffer jf. www.miljostatus.no.
- Beskrivelse av utslippspunkter fra anlegget (prosessvann og overvann)
- Koordinater prøvepunkt og utslippspunktet i Alna.

Figur 1 Sluk ved påfylling av Carbamin

Figur 2 Sluk ved utkjøring av slagg

Anmerkninger

Det ble ikke gitt anmerkninger under kontrollen.

Informasjon til virksomheten

Regelverk og nyttige linker som det ble informert om:

- [Tanklagringsforskriften. Kapittel 18 i forurensningsforskriften.](#)
- [Veileder til tanklagringsforskriften \(M536\)](#)
- Veiviser til regelverk for virksomheter: www.regelhjelp.no.
- Oversikt over miljødata, tillatelser og tilsynsrapporter for virksomheter: www.norskeutslipp.no.
- Liste over prioriterte stoffer: [www.miljostatus - prioritetslisten](http://www.miljostatus-prioritetslisten).

Andre forhold

I tillegg til tanklagringstilsyn ble tiltaksplanen i forbindelse med avslutning av tilsyn i 2015 gjennomgått (deres referanse 13/00267-32). I forhold til tidsfrister i innsendt tiltaksplan – skulle alle tiltakene være gjennomført.

Gjennomgangen viste at tidsfristen var endret for flere av tiltakene. Noen var fortsatt ikke påbegynt. Dette gjelder blant annet oppfølgingen av overvann (se avvik 3).

Fylkesmannen ser alvorlig på at tidsfristene i tiltaksplanen er endret og vil følge dette videre i tilbakemeldingen til innlevert årsrapport.

